

VERSLAG VAN DE JAARVERGADERING TE ROERMOND OP ZONDAG 21 MEI 1967

Aanwezig de dames Minis-van de Geyn, Wiertz-Hoessels, Blokland en Janssen, en de heren Kruytzer, Mommers, van Boven, Dijkstra, Diemont, Sterken, Janssen, Heerkens-Thijssen, van Noorden, Buddenberg, Kerkhoven, Montagne, Lückner, Verschueren, Heijen, Verbeek, Geurts, van der Kruk, Hülschen, de Valk, van Nieuwenhoven.

Na het welkomstwoord herdenkt de voorzitter de drie leden, die ons sinds de vorige vergadering door de dood zijn ontvallen.

Evenals verleden jaar kon de voorzitter er zijn vreugde over uitspreken, dat de maandvergaderingen te Maastricht en te Heerlen steeds goed bezocht werden, maar bovenal verheugt het hem, dat de Natuurhistorische Werkgroep Pepijnsland te Echt, die verleden jaar nog in de kinderschoenen stond, thans is uitgegroeid tot een krachtige vereniging, die zelfs al een eigen blad uitgeeft. Al is deze werkgroep geen afdeling van ons Genootschap, toch houdt zij voortdurend contact met ons en zijn vele leden van de groep toegetreden tot het Genootschap.

Velen zullen zich afgevraagd hebben, wat heeft de op de vorige jaarvergadering ingestelde commissie Maasreiniging gedaan. Deze commissie zou pas haar werkzaamheden beginnen na het uitbrengen van een rapport door Ir. Jansen. Dit rapport is zojuist verschenen en zal ook spoedig gepubliceerd worden. Er is nog geen tijd geweest om een werkprogramma op te stellen.

Berichten van verhindering zijn er van de bestuursleden Bult en Wassenberg, en van Dr. F. Willemse.

De secretaris brengt zijn jaarverslag uit:

Het ledental vertoonde een lichte stijging. Er stonden 681 leden ingeschreven. Hiervan wonen een kleine 200 buiten Limburg, doch in Nederland. In Maastricht en naaste omgeving hebben wij 213 leden, en in Heerlen en de omliggende oude mijnstreek precies 100. Dat wil dus zeggen dat meer dan $\frac{2}{3}$ van onze Limburgse leden in het zuiden van Limburg woont, alsof ons genootschap een Zuidlimburgse aangelegenheid is!

Buiten de jaarvergadering werden twee leden excursies uitgeschreven. Hiervoor bestond slechts minimale belangstelling. Daarentegen wordt het gezelschap dat deelneemt aan de door de excursiecommissie uitgeschreven wandelingen — in deze commissie werkt ons genootschap samen met I.V.N., S.B.B. en Limburgs Landschap — steeds groter. Vaak is het aantal zo groot, dat het leiden ervan een probleem wordt. In kringen van het I.V.N. verzucht men dan wel eens dat ons genootschap het I.V.N. voor de excursies laat opdraaien.

Wij betreuren het overlijden van drie leden: mevrouw de Groot uit Maastricht, Pater Hoogeveen uit Nijmegen en apotheker Schrijnen uit Venlo.

Voorzitter en secretaris vertegenwoordigden het genootschap bij de opening van het ontvangstcentrum van het Staatsbosbeheer in de Groote Peel, Mijl op Zeven. De hoofdredacteur woonde de vergadering bij van redacteurs van biologische tijdschriften, uitgeschreven door de Biologische Raad. De voorzitter was aanwezig op de plenaire vergadering van het I.V.N. te Amsterdam. Ons genootschap is bij het I.V.N. aangesloten.

De heer van der Kruk komt toch weer op voor speciale ledenexcursies, waarop meer aandacht geschonken kan worden aan de wetenschap dan tijdens de wandelingen van het I.V.N. De heer Janssen meent dat dit instituut tijdens de excursies juist veel doet aan natuurstudie. Dr. Montagne zou willen zoeken naar tegenprestaties in ruil voor de excursies die het I.V.N. voor ons leidt.

Verslag van de penningmeester over het jaar 1966.

Ondanks het feit dat er in 1966 geen nieuwe publicatie verscheen, zijn de uitgaven in dat jaar toch nog f 3000,— hoger dan in 1965.

Redenen hiervan zijn: De laatste afbetaling betreffende de reeds eerder verschenen Publicatie XV vroeg een bedrag van f 10.000,—. Bovendien zijn de drukkosten van het maandblad f 2700,— hoger dan in 1965 en de clichékosten f 1300,— meer.

**INDRUKKEN VAN DE EXCURSIE IN HET GRENSGEBIED VAN VLODROP
aansluitend op de jaarvergadering**

Bezoek aan de Gitsappermolen onder leiding van de heer Verbeek. Het gezelschap is hier nog bij elkaar.

Door een prachtig ongerept beekdal. De achterhoede zoekt zelfstandig een uitweg.

Op een vervelende asfaltweg. Men heeft zich rond nieuwe leiders verzameld.

Diep in het moeras langs de Bosbeek. Velen verliezen het contact met de hoofdgroep.
Foto's van N.

Gelukkig staan daar enkele stijgingen in de inkomsten tegenover: de provincie Limburg bracht haar jaarlijkse subsidie van f 4500,— op het dubbele: f 9000,—. De gemeente Maastricht verhoogde haar jaarlijkse subsidie tot f 1000,—. De contributies brachten f 900,— meer op dan in 1965 en de verkoop van boeken en tijdschriften f 500,— meer.

Lag in 1965 het eindsaldo f 3800,— lager dan het beginsaldo, in 1966 heeft het genootschap de uitgaven met de inkomsten in evenwicht weten te houden en is het eindsaldo zelfs een weinig hoger (f 900,—) dan het beginsaldo.

De gemeente Maastricht bleef, evenals het vorige jaar, het ruilverkeer steunen met een speciale bijdrage van f 5000,—.

Het bestuur spreekt opnieuw zijn grote dank uit aan de provincie Limburg en aan de gemeente Maastricht voor beider zeer belangrijke steun aan het werk van het genootschap.

De heer **Sterken** vraagt of het genootschap geen subsidie ontvangt van het rijk. **Dr. Diemont** wijst erop dat wij dan aan de financiële deskundigen van het rijk moeten aantonen dat wij werkzaam zijn tot nut van het algemeen.

Namens de kascommissie verklaart de heer **Kerkhoven** controle te hebben uitgeoefend, en de boeken in orde te hebben bevonden.

In de nieuwe kascommissie worden benoemd de heren **Kerkhoven** en **Heerkens-Thijssen**.

De **hoofdredacteur** van het *Natuurhistorisch Maandblad* en de *Publicaties* brengt verslag uit.

Landschapsbeschrijvingen ontbreken dit jaar in het *Maandblad*. Wel werd grote aandacht geschonken aan bedreigde landschappen. Gaarne hebben wij in ons tijdschrift opgenomen een verslag van de werkzaamheden van de werkgroep *Prehistorische vuursteenmijnbouw* van de Nederl. Geologische Vereniging, afd. Limburg, want het werk, dat deze groep verricht in de prehistorische vuursteenmijnen van *Ryckholt-St. Geertruid*, is uniek voor Europa. Door de beschrijving van een femurfragment, dat op redelijke gronden aan een *Neanderthaler* kan worden toegeschreven heeft het *Maandblad*, zo de determinatie juist is, de primeur van de vermelding en beschrijving van een vondst van *Homo neanderthalensis* in ons land.

Van de *Publicaties* is verschenen Reeks XVI: „Scientific work of C. J. M. Willemse”. De bedoeling van deze belangrijke uitgave was aan de specialisten van de gehele wereld en aan elke serieuze onderzoeker de weg te openen naar de kostbare en wereldvermaarde *Orthoptera-verzameling* van wijlen dokter C. Willemse. De uitgave van deze publicatie was mogelijk doordat de gemeente Maastricht de kosten hiervan op zich genomen had.

De **hoofdredacteur** treedt niet af omdat hij werkschuw geworden is, of omdat hij meent het werk niet meer aan te kunnen. Hij wil tijd krijgen om zich aan de opdracht te kunnen wijden die hij van de *Maestrichtien-werkgroep* heeft ontvangen.

Tot nieuwe hoofdredacteur wordt benoemd **Mevr. Dr. W. Minis-van de Geyn**.

De bestuursleden van *Boven en Dijkstra* worden bij acclamatie herkozen.

Van de heer **Mommers** wordt afscheid genomen als bestuurslid, op eenvoudige wijze, in overeenstemming met diens natuur. Hij is lid sinds 1913, bestuurslid van af 1934, en lid van verdienste vanaf 1963. Op vele maandvergaderingen gaf hij blijk van zijn parate kennis op velerlei terrein. De heer **Mommers** dankt voor de prettige gezellige en gemoedelijke uren die hij in de familiekring van het bestuur heeft doorgebracht. Hij heeft diverse voorzitters meegemaakt, is enige jaren het jongste bestuurslid geweest, en was nu al geruime tijd het oudste. Hij is blij dat hij dit zo lang heeft mogen meemaken.

De drie door het bestuur voorgedragen kandidaten voor een bestuursfunctie worden bij acclamatie gekozen: **Mevrouw Dr. L. Wiertz-Hoessels**, **Dr. Ir. W. H. M. Diemont** en **Dr. F. M. H. Willemse**.

Bij de rondvraag informeert de heer **Sterken** waarom de voorzitter niet aftreedt ondanks de aankondiging met nieuwjaar. De voorzitter antwoordt dat het bestuur zijn voorstel verworpen heeft.

De heer **Buddenberg** geeft kritiek — ingegeven door bewogenheid en belangstelling — op het statische karakter van het genootschap. Wij ontvangen hoge subsidies in tegenstelling tot het *I.V.N.* Zouden wij dan niet een gedeelte van de taak van het *I.V.N.* moeten overnemen? Verdieping van kennis, die de heer **van der**

Kruk zoekt, is immers voorwaarde voor de educatie tot natuurbescherming! Mogelijkheden tot vermeerdering van kennis zouden wij ook aan belangstellenden buiten het genootschap moeten aanbieden. Dit zou de tegenprestatie kunnen zijn die Dr. Montagne bedoelt. In Heerlen heeft het I.V.N. nu al drie gidsencursussen gehouden. Waarom kan dit niet in Maastricht, waar de mogelijkheden zoveel groter zijn door de aanwezigheid van het museum. Hij pleit opnieuw voor instructieve bijeenkomsten, gratis toegankelijk voor iedereen, vooral voor de jeugd. Als jeugdwerk zouden dergelijke samenkomsten wellicht voor subsidie in aanmerking komen.

De **voorzitter** belooft deze voorstellen ernstig in overweging te zullen nemen.

Dr. Montagne zou de propaganda willen beginnen onder de arbeidersjeugd, bijv. in Maastricht de Berchmanssociëteit. De heer van **Boven** ziet meer mogelijkheden onder de schooljeugd. Hij denkt aan de vele groepen die het museum komen bezoeken. De heer van **Noorden** ziet hier geen heil in: de studerende jongeren hebben geen tijd, en de arbeidende jeugd heeft alleen belangstelling voor vogels en vissen. Hij pleit voor grotere zelfactiviteit van de leden: zij moeten er in kleine groepjes op uit gaan, en van hun bevindingen verslag uitbrengen op de vergaderingen.

De heer van **der Kruk** wijst op het bestaan van de N.J.N. Voor deze jeugdgroepering zouden wij leiders ter beschikking moeten hebben. Later komen deze jonge personen dan wel bij ons terecht.

Op dit punt breekt de **voorzitter** de discussie af en sluit de vergadering.

VERSLAGEN VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht op dinsdag 2 mei 1967

Na de opening spreekt de **voorzitter** zijn vreugde uit over de blijde gebeurtenis in het Koninklijk Huis. Hij hoopt, dat prins Alexander later de zegenrijke traditie van de Oranjes zal voortzetten.

Dan deelt de voorzitter mede, dat de natuurbeschermingsconsulent van Noord-Brabant

hem verzocht heeft de leden er van in kennis te stellen, dat vanaf zaterdag 6 mei elke zaterdag, het hele jaar door, wandelingen gehouden worden in het natuurreservaat „De Strabrechtse Heide”, onder leiding van natuurgidsen. Het vertrekpunt is gelegen aan de rand van de heide aan de Strabrechtse Dijk te Heeze. Aanvang 14.30 uur. Duur der wandeling circa 2-2½ uur. Men kan ook een kortere wandeling maken. Groepen van meer dan drie personen gelieven hun deelname vóór vrijdagavond te melden via 040-3 49 80, bij geen gehoor 04970-2 88 4.

De Strabrechtse Heide is gelegen in de gemeenten Heeze, Geldrop, Mierlo, Someren en Maasheeze. Zij is ongeveer 1500 ha groot. De heide is belangrijk als laatste groot en gaaf restant van het vroeger zeer uitgestrekte heidegebied van Kempenland en Peelland. De heide is geheel omsloten door bosgebied. In de heide ligt een groot aantal vennen. Het vogelleven is zeer rijk.

En dan nog iets bijzonders. Het bijna uitgestorven Kempisch heideschaap zal worden gered en op de Strabrechtse Heide zal binnenkort een schaapskudde lopen. De stichting „Het Kempisch Heideschaap” heeft zes min of meer zuivere Kempische heideschappen aangekocht, die reeds lammeren hebben. Voor de redding en het behoud van de heide is de invoering van een schaapskudde van groot belang.

Dr. Schulte houdt daarna een korte inleiding over de vraag waarom het onderzoek van Gregor Mendel in de 19e eeuw niet is erkend. Spr. geeft een viertal redenen:

1. De status van Mendel. Hij leefde in het Augustijnerklooster te Brunn (Brno) en had minder dan andere onderzoekers gelegenheid om zijn uitkomsten op vergaderingen en congressen te verdedigen.
2. Hij publiceerde in een weinig bekend tijdschrift. Daarbij valt op te merken dat dit toch met 120 instellingen in ruilverkeer stond.
3. Mendel kon bij zijn kruisingen met erwten wiskundige verhoudingen van de nakomelingen vaststellen. Hij had zich te Wenen op bijzondere wijze op de mathematica toegelegd, en zag daardoor in zijn gegevens wat anderen niet vermochten te aanvaarden.

Tenslotte: De invloed van Ch. Darwin wiens hoofdwerk enkele jaren voor de publicatie van Mendel was verschenen. Darwin had bij zijn